

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดโดยมุ่งศึกษา การบริหารงานโรงเรียนวิถีพุทธ ในเขตตรวจราชการที่๓ ตามหลักการบริหารPOSDCoRB ของ Gulick and Urwick โดยดำเนินการเป็น ๕ ขั้นตอน ดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- ๓.๑.๑ ศึกษาทฤษฎี หลักการ เอกสาร คู่มือการบริหารจัดการทั้งในรูปแบบวิชาการ และวิถีพุทธพร้อมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากห้องสมุด และผลงานต่าง ๆ ที่บันทึกทั้งหลาย ท่านได้ศึกษาไว้
- ๓.๑.๒ กำหนดกรอบและแนวคิดการวิจัย
- ๓.๑.๓ เสนอเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และปรับปรุง
- ๓.๑.๔ ทดลองใช้เครื่องมือ (Try-Out) เพื่อหาความเชื่อมั่น
- ๓.๑.๕ เก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๑.๖ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

๓.๒ ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและ ครูผู้สอนโรงเรียนวิถีพุทธ ระดับชั้นปฐมวัย ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตตรวจราชการที่๓ จำนวน ๓ โรงเรียน มีผู้บริหาร ๑๔ คน และครูผู้สอน ๒๗๑ คน รวม ๒๘๕ คน โดยในการวิจัยครั้งนี้กำหนดเก็บข้อมูลจากทุกหน่วยประชากร รายละเอียดดังตารางที่๒

ตารางที่ ๓.๑ แสดงจำนวนประชากร

โรงเรียน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	จำนวน
มัธยมวัดใหม่กรงทอง	๗	๑๘๔	๑๙๑
ถาวรนิมิต (นครนายก)	๓	๑๒	๑๕
วัดโสธรวรารามวรวิหาร	๔	๗๕	๗๙
รวมทั้งสิ้น	๑๔	๒๗๑	๒๘๕

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธในเขตตรวจราชการที่ ๓ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

- ๑.๑ เพศ
- ๑.๒ อายุ
- ๑.๓ ระดับการศึกษา
- ๑.๔ ประสบการณ์การทำงาน
- ๑.๕ ตำแหน่ง

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธในเขตตรวจราชการที่ ๓ จำแนกตามโรงเรียน แบ่งออกเป็น ๗ ด้าน ตามหลักการบริหาร POSDCORB ของ Gulick and Urwick ได้แก่

ด้านการวางแผน (Planning)	จำนวน ๕ ข้อ
ด้านการจัดองค์กร (Organizing)	จำนวน ๕ ข้อ
ด้านการจัดบุคลากร (Staffing)	จำนวน ๕ ข้อ
ด้านการอำนวยการ (Directing)	จำนวน ๕ ข้อ
ด้านการประสานงาน (Co - Ordinating)	จำนวน ๕ ข้อ
ด้านการรายงาน (Reporting)	จำนวน ๕ ข้อ
ด้านการจัดงบประมาณ (Budgeting)	จำนวน ๕ ข้อ

ตอนที่ ๓ คำถามปลายเปิด เพื่อให้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม เกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ

การสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือ ที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. ศึกษาทฤษฎี หลักการ เอกสาร คู่มือการบริหารจัดการทั้งในรูปแบบวิชาการ และ วิทยุพร้อมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากห้องสมุด และผลงานต่างๆที่บัณฑิตทั้งหลาย ท่านได้ศึกษาไว้
๒. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงของ เนื้อหา (Validity) ของแบบสอบถาม และแก้ไขสำนวนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

๑. อาจารย์ พระครูวิจิตรปัญญารักษ์, ดร.
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนวัฒน์ อัมพนันท์
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชวชัย ไชยสา
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญทิศา ไชยศิริมณี
๕. อาจารย์ ดร.พิรพงษ์ มาลา

ทั้งนี้เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของคำถามรูปแบบสอบถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้ และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้ค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) นำตารางวิเคราะห์ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญ มาคำนวณ ค่าดัชนีความสอดคล้อง แล้วเลือกข้อที่มีค่าดัชนีตั้งแต่ ๐.๕๐ ขึ้นไป ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ๐.๘๖

๓. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิ มาพิจารณาปรับปรุงความครอบคลุมของเนื้อหาและการใช้ภาษาให้เหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้กับผู้บริหารและครูผู้สอนผู้สอนโรงเรียนไม่แก้ววิทยา จำนวน ๓๐ คน และนำมาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)^๑ โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ๐.๘๖ แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้น ดังนี้

๑. นำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและแบบสอบถามส่งให้ผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนวิสุทธิพร ในเขตตรวจราชการที่ ๓ และกำหนดส่งแบบสอบถามคืนภายในเวลาที่กำหนด
๒. เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับ และติดตามเก็บแบบสอบถามที่ยังไม่ได้รับคืนเป็นรายกรณี ได้ทั้งหมด ๒๘๕ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐%

^๑ Cronback Lee J., *Essentials of psychological testing* 4th, (New York : Harper & Row, 1971), p. 67.

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ได้ตรวจสอบความเรียบร้อยโดยสมบูรณ์แล้ว ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑. แบบสอบถามการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ในเขตตรวจราชการที่ ๓ เกณฑ์การให้คะแนนให้ตามน้ำหนักของคะแนนดังนี้

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	ให้คะแนน ๕ คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	ให้คะแนน ๔ คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	ให้คะแนน ๓ คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	ให้คะแนน ๒ คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	ให้คะแนน ๑ คะแนน

๒. นำแบบสอบถามที่ให้คะแนนแล้วไปวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ แล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์ตามเกณฑ์ของการแปลความหมายของคะแนน เป็นตัวชี้วัดโดยกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ดังนี้

๔.๕๑ – ๕.๐๐	หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
๓.๕๑ – ๔.๕๐	หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก
๒.๕๑ – ๓.๕๐	หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง
๑.๕๑ – ๒.๕๐	หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย
๑.๐๐ – ๑.๕๐	หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

๓. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ในการศึกษาการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรทอง จังหวัดปราจีนบุรี โรงเรียนโรงเรียนถาวรมิต จังหวัดนครนายก และโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งประกอบด้วย ๗ ด้าน โดยการหาการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยประชากร (Population mean: μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร (Standard deviation of a population : σ)